

גיד הנשה פרק שביעי חולין

צו.

עין משפט נר מצוה

בג א ב מיי פט"ו מהל'
מחלות אסורות הל'
לכ טוש"ע יו"ד סימן קה
ספיק ה':
בד ג טוש"ע סס ס"ח:
כה ד מיי פ"ט מהל'
מחלות אסורות הל'
יא סנה לאון קלא טוש"ע
י"ד סי' כג:
כו ה מיי פט"ו מהל'
תרומוה ה"ט:
כז ו מיי פט"ו מהל'
מחלות אסורות הל'
כט:
ז [מיי] פט"ו מהלסת
מחלות אסורות הלכה ל:]

רבינו גרשום

למימר דחלב לאוניו לא
מטא אפילו הכי אסור: רב
הונא בר יהודה אמר כוליא
בחלבא הוה. כלומר הא
עובדא בניישא דמעון
לא גדי שבלאו בחלבו הוה
דאי הוה [הכין] דאי הוה
אסור דמפפע אלא כוליא
בחלבא הוה דחוליא לא
בלעא א' דגמרי מישב
שיבי: רב אדא בר אבהב
אמר כולכית ביאלפס הוה
כלופר דג טמא שבישלו
עם דיגס טהורים ואחו
שאלו וכו': קפילא ארמאי.
אופה בכי: מין שאניו
מינו דהיתרא כו' כגון
חולין ותרומה דליטעמיה
כהן: דאיסורא בקפילא
כגון בשר בחלב דהוא מין
דליכא למיקא אטעמא
כגון חתיכה של נבלה
שנחבלה עם חתיכות
טהורות:

א) נלכארי אית מוין דאי"כ
בגדי מיי י"ל דמשב שייבי
ועוד דמשב שייבי לא שייך נק
בדס חלל לא בשמניתי וע"ע

דבכל מקום שאנו אוסרין כדי קליפה אחת אין אותו כדי קליפה חוזר ואוסר מה שאכלו וצענין זה ויאסר הכל אלא היינו טעמא לפי שאין טעם האיסור עובר כלל יותר מכדי קליפה והרב רבי אליעזר ממ"ץ היה מחלק משום דלא אמרינן חתיכה עצמה נעשה נבלה במקצת חתיכה אלא בכל החתיכה ואין זה טעם ועוד מדע דאי לא תימא הכי אין לך צער מותר לעולם דהא קיימא לן דכל הצער הנמלח כשהיה צמלחו יום או יומים יש בו טעם מלח יותר ואפי"ה לא אמרינן דמלח שעל הצער הנאסר מחמת הדם יחזור ויאסור את הצער אלא ז"ל משום דלע"פ שצנלע צבצר טעם המלח טעם הדם שצמלח אין נבלע בו כלל:

שאיני חלב דמפפע. לכן אסור

אפילו הראש והא' דאמרינן) נטף מרוטבו על החרס וחזר אליו יטול את מקומו ותו לא היינו משום דרוטבו אינו מפפע כל כך דליר צעלמא הוא * ולא שומן ואי"ת אסן כן צמתימין איכא שומן הגיד דמפפע ואפילו נללה נמי ליסתר כוליה ונראה לר"ת דשמונו של גיד אינו מפפע והרב (א) ר"מ מפרש כיון דשומן הגיד לא מיתסר אלא מדרבנן דגזרו זביה אטו הגיד כשאין הגיד אוסר גם בו לא החמירו ולפירושו למאי דקיימא לן [קמין דף ט"ט]: דלוי' בגדין צ"ט אפילו נמצא לא אוסר כמו שאין הגיד אוסר ורבינא דאסר צמון גבי הנחו אטמהתא ז"ל דקצר דיש בגדין צ"ט כמחא דמתימין: **ההוא בחוש**

א שאני חלב דמפפע ובחלב אסור והאמר רבה בר בר חנה עובדא הוה קמיה דר' יוחנן בכנישתא דמעון בגדי שצלאו בחלבו ואחו ושייליה לרבי יוחנן ואמר קולף ואוכל עד שמוגיע לחלבו יההוא כחוש הוה רב הונא בר יהודה אמר כוליא בחלבה הוה ושריא רבין בר רב אדא אמר כילכית באילפס הוה ואחו ושייליה לרבי יוחנן ואמר להו ליטעמיה קפילא ארמאה אמר רבא מריש הוה קא קשיא לי הא **ה** דתניא יקדרה שבשל בה בשר לא יבשל בה חלב ואם בשל בנותן טעם יתרומה לא יבשל בה חולין ואם יבשל בה חלב משהו טעם **ב** בשלמא יתרומה טעם לה כהן אלא בשר בחלב מאן טעמים ליה השתא דאמר רבי יוחנן סמכינן יאקפילא ארמאה הכא נמי סמכינן יאקפילא ארמאה **ג** דאמר רבא **ד** אמור רבנן בטעמא ואמור רבנן בקפילא ואמור

מפפע. צנע"ו טרישנלש"ט מנצנץ והולך ומתפשט בכל הצער: כוליא **ב** חלבה הוה ושריא. משום דמפסיק קרמא: **כ** יליקוים. שקן דגיס קטנים: **כ** אילפס. של צער: **ל** יטעמיה קפילא. נחתום עובד כוכבים. ואשמועינן דמותר למעון עליו לפי תומו ולא יודיעוהו שצריך לו לדבר איסור והיתר: **טעמים** לה יקא. שנייה מותרין לו החולין והתרומה: **אמור** רבנן **ב** טעמא. בכמה מקומות שנינו צעות טעם: **ואמור** רבנן בקפילא. כדאמר רבי יוחנן:

א) לקמן ק"א: [וזמח' ו: א:];
ב) לקמן ק"א: א. [ז"ל אמר רבא]; ד) זמח"ע ע"ע.
ע"ש, ה) נפסחים ע"ה:
ו) קנ"ט. ד"ה וכו' לא;
ז) דף ס"ג, ח) ופרשת ל' כ"י פ' ע"ש היטב ויר"ץ יטוב; ט) ז"ל דמקנן;
י) [ע"ז פ"ג, ט] [ע"ז פ"ה ה"ב].

גליון הש"ס

תורה"ה שאני וכו' ולא שומן. מ"מ קשה להמקין דפרקי וכו' אמר ר"ה וכו' להוסיף דל' מפפע יקשה ממתי' זו דנעף מרוטבו: ד"ה אפר וכו' אמר ר"ה דדוקא. ע"ן ע"ז נ"ו ע"ב תורה"ה אכל:

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה שאני וכו' והרב ר"י בר ר"מ מפ"ש: ב) ד"ה אמר וכו' שלא היה כחבו בספרים במשהו כרב:

לענין רש"י

טרישנלש"ט. חדר, מחללה.

מוסף רש"י

תירוה כו' ואם בשל בנותן טעם. נאסרין החולין לריס [זבח'ם כ"ב].

הוה. מפרש ר"ת כחוש הוה ולכן שרי דחלב כחוש אינו מפפע ועי"ל כחוש הוה יש בו מעט חלב וצטל צששים: **כוליא בחלבא הוה ושריא.** לפי שהיה הקרום מפסיק ונראה שצריך להסיר מן הכוליא כדי קליפה לפי שהקרום עצמו מוצלע מן החלב כדאמרינן לעיל (דף ט"א). תמלח קרמי הוה ואי"ת ליסתר כוליא משום דמפפע בה לובן כוליא דרבי יוחנן גופיה אסר לעיל (דף ט"א): לובן כוליא כדאמרינן דממרט ליה וי"ל כיון דלא אסור אלא מדרבנן אינו אוסר את הכוליא: **אב"ל בשר בחלב מאן טעמים י"ה.** והא' דלא פריך אמתימין [לעיל דף ט"ו]: דירך שנתבשל בה גיד הנשה מאן טעמים ליה משום דמשרינן ליה כצער נבלת אכל קשה דלמתי' דפרק כל הצער (קמין דף ק"ח). דטפת חלב שפלה על חתיכה צער אס' יש בה צנ"ט וכו' הוה מני למפוך וכן אמתי' דפרק צתרא דמסכת ע"ז (דף ע"ג). אין צמים ומים ציין בגיט וי"ל דהתם קל לשער צפ' אכל הכא אלא חלב אין קל לשער מה שצלוה וקדרה אלא על ידי טעימה אי נמי דמשמע ליה דרך צרייתא על ידי טעימה איירי דומיא דתרומה דטעם לה כהן: **סמכינן יאקפילא.** אע"ג דעובד כוכבים הוא כיון דקפילא הוא לא משקר שלא יפסיד אומנתו: **אמר רבא ב' ואמור רבנן ב'.** לקמן צפ' כל הצער (דף ט"א) פסק הקונטרס כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל מדקס ליה רבי צעטימיה דקאמר נראה דברי רבי יהודה וכו' ושמואל נמי דאמרי תרווייהו כל איסורים שצתורה צמינו צמשהו ותיניא כוותייהו צמסכת עבודה זרה צפרק צתרא (דף ע"ג). ואע"ג דאפילו עלייהו רבי יוחנן ור"ל התם ותיניא נמי כוותייהו שמעין נמי לאצבי ורבא דצתראי הוו דקמו כרז ושמואל דאימתר חלל לגו חמרא כו' צמסכת עבודה זרה פרק צתרא (דף ט"ו). וצמסכת פסקים (דף ג'). נמי פסיק רבא דלכתא חזן צזמנו צין שלא צמינו צמשהו כרז ושמואל דרב צפרק התם דרב לטעמיה דלמרל כל איסורים שצתורה צמינו צמשהו ושלא צמינו גזר רב אטו צמינו צחמן משום חלל צדילי אינשי מיניה ואתו לולולי ציה ע"ד חלן לטעמינו כוליא ור"ת אמר דכל זה אינו ראייה דאיין הלכה לא כרבי יהודה ולא כרבי ואלא כרז ושמואל דהלכה כרבי יוחנן לגבי רב כדאמר צריש ציה (דף ט'): וגבי שמואל כדאמר צמי שהוילאוהו (ערוצין מ:). ורבי יהושע צן לוי נמי אית ליה לקמן (ס"ח). צשמעתי דמין צמינו נמי צטיל דיליף מזורע צשלה דהוי מין צמינו ורבי יהושע צן לוי צר סמכא הוה והלכה כמותו בכל מקום ואפילו לגבי ר' יוחנן דמשמע צפרק צתרא דמגיילה (דף ט'). דלמור רב פפי משמיה דרבא מצי כנישתא לצי רבנן שרי מצי רבנן לצי כנישתא אסור ורב פפא משמיה דרבא אמר איפכא וקאמר התם כותמיה דרב פפי מסתצרא דלמור רבי יהושע צן לוי בית הכנסת מותר לעשותו בית המדרש ואע"ג דרבי יוחנן פליג עליה ודליתא התם מייתי ראייה מר' יהושע צן לוי ומיניה ר"ת צעלמא היה דוחה דהא דפליג רבי יוחנן התם דקאמר את הצית הגדול בית שמגדלין צו חללה את שמגדלין צו חללה קאמר להכי מייתי מרבי יהושע צן לוי דרב פפא דלמור איפכא לא הוי לא כרבי יהושע צן לוי ולא כרבי יוחנן ופ"ה ראייה צו צבסדר תנאים ואמוראים פוסק הלכה כרבי יהושע צן לוי בכל מקום וההיא דחמרא לגו חלל וחמרא חדתא צעינבי אמור ר"ת דאיכא לאוקומי צצבל ויין נסך דמודי צהו רבי יוחנן כדאמרינן צמסכת עבודה זרה (דף ע"ג): חדע דהא רבא גופיה אית ליה הכא דמין צמינו דליכא למיקא אטעמיה צפ' ורבינו אפרים היה דוחה דהכא איירי צחמרא חדתא צעינבי וקרי ליה מין צמינו לפי שטעמם שוה ויש להם דין מין צשאינו מינו דהא רבא איל צפרק צתרא דמסכת ע"ז) צמר שמוא ואין נראה לומר כן דכיון דאלו צתרא שמוא לא היה קורא אותו מין צמינו וצבקומץ רבה (מנחות כג). נמי קאמר רבא קצבר רבי יהודה כל מין ומינו ודבר אחר כו' מכלל דרבא גופיה לא סבירא ליה הכי וצפרק כל שעה (פסחים דף ג'). דלמור רבא הלכתא צחמן צזמנו צין שלא צמינו צמשהו כרז לא גרס ר"ת צמשהו כרז וכן משמע צה"ג שלא היה כחבו צצפרים (א) כרז יצתה שם מדללא היצ רבא שיעורא למילתיה צה"ג דלמור צמשהו כרז ועל פי ה"ג מונה צצפרים אלא צצפרים אסור פי' צנות טעם כרבי יוחנן ושם צפרק אפ"ה לא פסיק צמשהו אפ"ה לא צמין וכן פסק צשאלמות דרב אחאי) דרבא כרבי יוחנן ומ"מ לא היה ר"ת פוסק הלכה למעשה לחמן צפסח וכשהיו מוציין חטה צתרגולת רותחת צפסח היה מצריך להשהותה עד אחר הפסק ואור"ת דלע"ג דתנן צצהלות (פ"ה מ"ו) צעופות וצדגים כדי שתפול לאור ותשרק דברי ר"ש אפי' ילפינן איסור מטומאה דחשיב כמעולל הא פליג התם ר' יהודה צן צמירא וקאמר צעופות וצדגים מעת לעת וצשל חורה הלך אחר המחמיר ואפי' גרס צמשהו כרז דילמא שאני חמן דחמיר טפי דעובר צבל יראה ולא צדילי מיניה ואע"ג דקא מפרש התם טעמא דקאמר רב לטעמיה כו' רבא פסיק כרז ולא מטעמיה וטעמיה דרב משום דקצר צעלמא דמין צמינו צמשהו וגורין צפסח שלא צמינו אטו מינו אכל לרבא אע"ג דבכל איסורין הוי צנות טעם אפי' צמינו מחמיר לאסור צפסח צמשהו אפי' שלא צמינו ועוד צצפרים ישנים לא גרסינן רב לטעמיה אלא ה"ג והא רב ושמואל דאמרי תרווייהו כל איסורין צצתורה שלא צמינו צנות טעם ומשני רב גזר צחמן שלא צמינו אטו מינו והא דלא חשיב חמן צפסח צהדי טבל ויין נסך צצרייתא דמסייע לרבי יוחנן משום דטבל ויין נסך הוי שלא צמינו צנות טעם וחמן אפי' שלא צמינו צמשהו ואף רבי יהודה גאון פסק דוקא צחמן קאי רבא כרז אכל צשאר איסורין הילכתא כרבי יוחנן ור"ל ועוד הציה ר"ת ראייה צצפרק התערובת (וזמח' ע"ט): צשמעתי (ד' דחרנן סבר רבי אליעזר צן יעקב דמין צמינו צטל ומשנת ראצ"י קב ונקי וסתמא דמגרא נמי קאמר הכי צשליה צילה (דף נ"ח): גבי ר' אבא דלמור מי שנתערב לו קצ חיטים כו' דקאמר שפיר עבדו דלחיוו עליה דמי"ש חיטים צשעורין דלא דמין צשאינו מינו צטיל חיטין צחיטין נמי נהי דלר' יהודה לא צטיל לרבנן מיצטל צטיל משמע דהכי הלכתא ולהכי אחיבו עליה אע"ג דר' יהודה מיירי התם מכלל דרישא רבנן מ"מ רבנן התם לא איירי צמין צמינו וצה"ג של אספמיא פוסק דחתיכה צחתיכות צני"ט ומילתא דרבא דלמור רבנן צפ' אייתו לפסק הלכה וצקונטרס גופיה פסק צפרק צתרא דמסכת ע"ז (דף ט"ו). צפלוגתא דלצבי ורבא אפי' רבי יוחנן צצנתן טעם ויין נסך דקאמר התם צמשהו * אמור ר"ת דדוקא צין צמתנך לפני צצות כוכבים דלא אמתימין דיין ציין ומים צמים קאי ומים צמים אי אפשר להיות אלא צצתנך וצתשוצת הגאונים [צכתב ד' רבינו יוסף ט"ע מלא ר"ת יין נסך שנתנך לפני עבודה כוכבים אסור צנהא) ואינו צטל אפילו צחלק כמו ששנינו) ואלו אסורין ואיסורין ככל שהוא וכו' מכלל דסתם י"ס ושאר איסורין חוץ מטבל ויין נסך צין צמינו צין שלא צמינו צנות טעם וקשה צמוספתא * דקתיא אגרדמין עובד כוכבים שטעם מן הכוס והחזיר לחצית אסור קחא צצמינקת ונפלה ממנו טיפה אסור מנפי שטיפת יין אסורה ואוסרת בכל שהוא משמע דסתם י"ס אסור בכל שהוא וי"ל דלתיא כר' יהודה דלמור מין צמינו לא צטיל וההיא דקנישקין דקדים ופסיק עובד כוכבים אסור צפרק צתרא דמסכת ע"ז (דף ע"ג): אע"ג דלא מיתסר אלא טיפה הנוגעת צפיו דקצבר נלוך אינו חוזר מדשרי צקדים ופסק ישראל יש לפרש דהאי אסור דקאמר היינו דלמור לכתלה לעשות דלין מצטילין איסור לכתלה אי נמי למ"ד מין צמינו בכל שהוא קאמר דלמור: איכא